

Riktlinjer för VFU – verksamhetsförlagd utbildning

Poäng: 6 hp VFU inom ramen för 30 hp

Kurs: Naturorienterande ämnen och teknik för grundlärare åk F-3

Kursplan: NA4028

VI-dagar HT 2022: 13-14/9, 17-18/10

VFU-period HT 2022: v. 45-48

VFU-ansvarig i kursen: Anne-Marie Cederqvist

Syftet med den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) är att förankra lärarutbildningen i konkreta och praktiska erfarenheter av undervisning och lärande. Målet är att få en växelverkan mellan den högskoleförlagda och den verksamhetsförlagda utbildningen, mellan teori och praktik. Reflektionen och diskussionen tillsammans med lärarna i verksamheterna är viktiga komponenter för att studenterna ska kunna sätta sig in i och förstå komplexiteten i läraryrket.

VFU-guiden

Välkommen till VFU-delen i NO/teknikkursen!

Inom VFU:n knyts verksamhetsperspektivet och läraruppdraget samman med de teoretiska perspektiv du får med från Högskolan via föreläsningar seminarium/workshop och litteratur.

Denna femte VFU ligger inom NO/Tk och där kommer även fokus ligga när det gäller kursens uppgifter. Under dessa fyra veckor kommer du utöver NO/Tk även undervisa i de ämnen du har läst tidigare; svenska, engelska och matematik. Tänk ämnesövergripande.

I denna VFU är det ett skarpare läge än vid förra VFU:n. Efter denna termin har du en kortare VFU-period och sen är det slut-VFU. Så nu gäller det att du, om inte helt, så i alla fall nästan, befinner dig i högerkolumnen i progressionsmatrisen. Progressionsmatrisen har du alltid med dig som papper eller digitalt.

Nu handlar det om att utmana dig själv, vara modig, planera och undervisa så mycket du får. Träna inte på sådant som du redan kan, istället tränar du på sådant som du känner dig osäker på. Det är så du sedan kommer att arbeta med eleverna, att försöka motivera dem att utmana sig själva i lärandet. Det är viktigt att ständigt reflektera över ledarskap, relationsbyggande och dina ämneskunskaper i relation till yrkesrollen.

Om du t.ex. känner dig osäker på hur du ska förmedla ett undervisningsinnehåll så be att få hålla i många genomgångar. Om du känner dig osäker på hur man strukturerar text och bild på tavla och via projektor, så arbeta med det. Om du känner dig osäker på hur du kan hjälpa elever hantera kamratrelationer så var ute mycket på rasterna och umgås och lyssna på eleverna. Detta kan vara en utmaning som har med ditt personliga mål att göra. Du skriver alltid periodens personliga mål överst i bedömningsrapporten. Det är ofta så att det personliga målet tar avstamp i något du hade i formativ-rutan efter förra VFU:n.

När du inte undervisar så observerar du. Du kan besöka en närliggande verksamhet, prata med rektorn etc. Försök att möta så många olika delar av lärarprofessionen som möjligt.

VFU-placering

Din VFU-placering ser du i [VFU-portalen](#)

Planera VFU-perioden i god tid tillsammans med din VFU-handledare. Det är viktigt att du är närvarande alla dagar. Om du skulle vara frånvarande en eller flera dagar väntar du med att lämna in blanketten tills alla dagar tagits igen. Vid längre frånvaro är det viktigt att dagar tas igen så sammanhängande som möjligt.

VFU-guiden

Allt generellt du behöver veta om VFU finns nu samlat i:

[VFU-guiden](#)

Bedömning

Betyg för VFU-delen är Underkänd, Godkänd eller Väl Godkänd. Bedömningen grundar sig på din VFU-handledares bedömning (bedömningsrapport), din skriftliga dokumentation (självvärdering) och din aktivitet under seminarier.

OBS! Ämnesdidaktisk reflektion är en skriftlig inlämningsuppgift som bedöms separat från VFU:n. I denna uppgift reflekterar du över den genomförda undervisningen och argumenterar för dina didaktiska val utifrån den obligatoriska kurslitteraturen och vetenskapliga artiklar. Dessutom reflekterar du över undervisningen i förhållande till CoRe, planeringen i Storyline mm. som föranledde undervisningen. Denna uppgift bedöms av lärare på högskolan enligt matrisen Naturvetenskapernas didaktik.

Hoppas att du får en trevlig och lärorik VFU!

Anne-Marie Cederqvist

VFU-ansvarig NA4028

HT 2022

Schema

Alla moment är obligatoriska. Ta med VFU-pärmen till seminarierna.

Seminarie 5/9 samt 9/9

Seminarium om VI-dagar, VFU-upplägg och rödtråd med moment i kursen. Läs igenom dokumenten om VI-dagar och VFU. Vilka funderingar har ni kring detta?

Första VI-dagarna 13-14/9

Du bekantar dig med skolan och eleverna. Fundera över vilka förutsättningar som finns på skolan för att bedriva NO- och teknikundervisningen. Det är viktigt att du senast under dessa VI-dagar stämmer av med handledaren om ett lämpligt ”tema” inom NO/Tk som du ska undervisa om på VFU:n. Detta blir sedan underlag för att skapa CoRe (Content Representation) kring undervisningstemat samt Storyline kring lektionsupplägg.

Workshop 19/9

Workshop kring CoRe. Du och dina studiekamrater utbyter erfarenheter med varandra för att skapa en CoRe som kan hjälpa er att få ihop pedagogiken och ämnesinnehållet under VFU.

Förseminarium VFU 7/10

Förbered dig genom att formulera eget/egna VFU-mål. Använd din senaste bedömningsrapport som referens.

Läs igenom dokument om VI-dagar och VFU. Reflektera kring hur dessa hänger ihop och bildar underlag för VFU och uppgiften Ämnesdidaktisk reflektion.

Fördjupad workshop kring Storyline, som är lektionsplaneringar till VFU. Dessa granskas och vi är varandras kritiska vänner. Vid detta tillfälle presenteras analysverktyget LOT (Lesson Observation Tool) som hjälper dig att analysera enstaka lektioner

Workshop 10/10

Ta med dina tankar och funderingar inför VFU. Du ska på detta pass utbyta erfarenheter med dina studiekamrater utifrån era tankar samt det som framkommit på tidigare VI-dagar. Vi diskuterar elevuppfattningar i NO/Tk samt möjliga sätt att kartlägga elevers förkunskaper inom de naturorienterande ämnen/teknik.

Andra VI-dagarna 17-18/10

Du gör någon form av kartläggning av några elever i årskursen som du skall undervisa i på VFU:n. Genom denna kartläggning skapas en bild av elevernas förkunskaper inom ämnesområdet som du skall undervisa om under VFU:n. Detta utgör underlag för vidare utveckling av din CoRe och Storyline.

Du visar hur CoRe samt Storyline kan användas som underlag för din handledare. Du visar också hur långt du hittills kommit i processen med dessa verktyg kopplat till den undervisning du ska hålla i under VFU:n.

Workshop 27/10

Läs återigen igenom instruktionerna för VFU:n. Du ska på detta pass utbyta erfarenheter med dina studiekamrater utifrån det som framkommit på VI-dagar och VI-dagsuppgift. Vid workshopen finns slipar du CoRe och Storyline ytterligare inför VFU:n. Ni ska använda analysverktyget LOT vid en av lektionerna under VFU:n. Vi ser till att alla har koll på processen kring loggning av lektion med LOT. Loggningen med LOT ska användas som underlag för analys och diskussion av lektion tillsammans med handledare vilket dokumenteras. Dokumentet Självvärdering går igenom.

VFU-period vecka 45-48

Du är med i skolan 35h/vecka. Den resterande tiden använder du till att planera och skriva på dina ämnesdidaktiska reflektioner.

Du ska under din VFU lämna en skriftlig reflektionslogg till din handledare varje vecka innan handledningssamtalet. Använd mallen för reflektionslogg som finns på vår webbsida om VFU. Under rubriken ”Inför samtal med VFU-handledaren” reflekterar du över det som du har gjort under ditt lektionspass eller något annat moment utanför själva lektionen. Din skriftliga reflektionslogg ska utgöra ett underlag för handledningssamtalet. Lägg in din reflektionslogg i MOSO. Du kommer att få muntlig återkoppling från din handledare. Efter handledningssamtalet reflekterar du skriftligt i loggen under rubriken ”Efter samtal med VFU-handledaren.” Du ska också skriva fram hur du kan utveckla ditt lärarskap framöver. Efter avslutad VFU utgår du från reflektionsloggarna för att skriva din självvärdering. Du kan inte ha med allt innehåll i dina loggar utan du måste göra ett urval när du skriver din självvärdering. Reflektionsloggarna utgör alltså ett underlag för självvärderingen som lämnas in till kursens VFU-ansvarig.

Under VFU:n skall du även analysera en lektion med hjälp av ett nytt analysverktyg LOT samt genomföra kartläggning av elevers kunskaper om valda Big Ideas, före och efter vald lektion.

Efterseminarium 5/12:

Till efterseminariet tar du med:

- [Bedömningsrapport](#) som finns på VFU-sidan: hh.se/vfu OBS! Ta kopia till dig själv och sätt i din VFU-pärm
- Självvärdering
- Övriga reflektioner + underlag från VFU som ska användas i uppgiften
Ämnesdidaktiska reflektion

Workshop 9/12:

Diskussioner utifrån VFU-uppgiften Ämnesdidaktisk reflektion och hur allt nu ska sammanställas med utgångspunkt i CoRe, Storyline och observationsverktyget (LOT). Du reflekterar kring användandet av CoRe, Storyline och observationsverktyget som didaktiska verktyg för undervisning.

Bearbetning av VFU-uppgiften 15/12:

Diskussion och feedback VFU-uppgiften Ämnesdidaktisk reflektion och hur allt nu ska sammanställas med utgångspunkt i CoRe Storyline och LOT mm. Ta med din påbörjade examinationstext. Här hjälper vi varandra framåt i processen.

Ämnesdidaktisk reflektion (skriftlig inlämningsuppgift)

Redan i kursen Didaktik och bedömning kom ni i kontakt med CoRe men nu lägger vi till Storyline och observationsverktyget LOT. I denna examination skall du reflektera över din undervisning med hjälp av de olika verktygen. Genom att i förväg skriva ner det tänkta innehållet och själva planeringen gör det enklare att få en bra struktur på undervisningen och underlättar även efteråt då man vill kunna analysera utfallet av undervisningen. Det finns många olika sätt att planera och organisera ämnesinnehåll och under denna kurs används tre av dem.

I denna kurs planerar och genomför ni en naturvetenskaplig undervisningssekvens.

Ni gör reflektionerna under VFU:n. Efter VFU:n sammanfattar ni era iakttagelser och analyserar med hjälp av kurslitteraturen, de artiklarna ni fann relevanta samt analysen med LOT som ni genomförde under VFU:n.

Reflektionen skall innehålla följande:

- Beskrivning av dina didaktiska val där du argumenterar utifrån kurslitteraturen och artiklar
- Reflektion kring utfallet utifrån CoRe:n, Storyline, loggning med LOT samt analysen (denna punkt och punkten nedan kan hänga ihop, det beror på hur ni själva väljer att skriva fram er text)
- Diskussion med utgångspunkt i kurslitteraturen och artiklarna om varför vissa delar av undervisningen lyckades och varför (och hur) andra delar måste bearbetas mer
- Har du inte berört alla ämnena i kursen, t.ex. du har bara undervisat i biologi och fysik men inte i teknik och kemi, diskutera då hur du skulle kunnat knyta ämnena teknik och kemi till de undervisade ämnena biologi och fysik. Om du redan gjort en ämnesövergripande undervisningssekvens bör du fundera på om alla ämnen fick ”plats” eller om något ämne dominerade, beskriv och reflektera.

Formalia:

Omfattning: 2-5 sidor (A4). Ifyllda CoRe, Storyline, logg från LOT samt resultatet från analysen läggs som bilagor.

Kurslitteratur som **måste** refereras:

- Elstgeest, Jos. & Harlen, Wynne. (red.) (1996). *Våga språnget! om att undervisa barn i naturvetenskapliga ämnen*. (1. uppl.) Stockholm: Almqvist & Wiksell. Kap 4, erhålls som Pdf
- Hellden, Gustav., Högström, Per., Jonsson, Gunnar., Karlefors, Inger & Vikström, Anna. (2015). *Vägar till naturvetenskapens värld- ämneskunskap i didaktisk belysning*. Stockholm: Liber.
- Nilsson, Pernilla. & Elm, Annika. (2017). Capturing and Developing Early Childhood Teachers' Science Pedagogical Content Knowledge Through CoRes. *Journal of Science Teacher Education*, 28(5), 406-424.
- Valfri artikel från NorDiNa (Nordic Studies in Science Education) eller annan vetenskaplig tidskrift.

Tänk på att:

Elevers lärande alltid ska vara i fokus vid all planering av undervisning.